

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva

Výroční zpráva 2008

2009 © Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva
Všechna práva vyhrazena

Grafická úprava Studio Pí

Sazba provedena písmem EXPO SERIF PRO (TypeCulture)

Tato výroční zpráva je vtištěna na papíru Munken Print Cream, který je opatřen certifikací Forest Stewardship Council (FSC) pro výrobky z řádně obhospodařovaných lesů a jiných kontrolovaných zdrojů.

Kontakt

občanské sdružení

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva

Ječná 7/548, 120 00 Praha 2, Česká republika

Problematika sanace rodin a práv dětí

270 003 291-3

777 258 568

777 208 568

774 058 568

Problematika osob zbavených svobody

270 003 288

Problematika migrace a státního občanství

270 003 289

776 882 774

Problematika diskriminace a rovných příležitostí

270 003 282

270 003 281

774 358 568

Problematika práv v medicíně

270 003 292

270 003 282

Recepce

270 003 280

E-mail: poradna@poradna-prava.cz

Web: www.poradna-prava.cz, www.diskriminace.cz

IČO: CZ 70 10 06 91

Bankovní spojení: 500834693/0300

Obsah

I. Kdo jsme?	7
Who we are?	9
II. Poslání	11
Mission	13
III. Organizační struktura a personální obsazení	15
IV. Programy a projekty	19
A. Program ochrany před diskriminací a podpory rovného zacházení	19
B. Program právních a sociálních služeb pro ohrožené děti a rodiče	35
C. Program Migrace	43
V. Poděkování	49
VI. Hospodaření organizace	51

I. Kdo jsme?

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva je občanským sdružením založeným skupinou právníků a sociálních pracovníků. Dlouhodobě se zabýváme otázkami státního občanství a práv cizinců, potíráním diskriminace, prosazováním rovných příležitostí a pomocí rodinám. Naše organizace má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

V rámci problematiky rovného zacházení a ochrany před diskriminací se rovněž věnujeme vzdělávání odborné veřejnosti, zejména pracovníků nevládních organizací, příslušníků policejních sborů, právníků a úředníků státní správy.

Věnujeme se i teoretickým otázkám výzkumu a sledujeme legislativní praxi přijímání nových zákonů a případné problémy při jejich uvádění do praxe. Součástí naší činnosti je také zpracovávání zpráv pro orgány mezinárodních smluv a připomínkování návrhů zákonů.

Při rozvoji právních programů zpracováváme připomínkové zprávy a stanoviska k vládním dokumentům.

I. Who we are?

Counselling Centre for Citizenship, Civil and Human Rights is a non-governmental and non-profit organization, registered as a citizen's assembly, founded by a group of lawyers and social workers. On a long term basis, we focus on the issues of citizenship rights and the rights of foreigners, fighting discrimination, equal opportunities and extending help to families in need. Our organization was accredited to conduct activities within the area of social and legal protection of children.

In the area of equal treatment and protection against discrimination we also focus on education of the professional public, particularly on the specialists from non-governmental organizations, members of the police force, lawyers and civil servants.

We also pursue research of theoretical issues and follow the legislature and adoption of new laws and any problems in putting them into practice. Our activities also involve processing of reports for international monitoring bodies and commenting on draft laws.

In the development of law programs, we produce consultation reports and opinions to government documents.

II. Poslání

V roce 2008 jsme:

- podporovali v soudních řízeních o výchově dětí našich klientů taková rozhodnutí, která jsou v konkrétní situaci nejmírnějším možným zásahem do práv na soukromý a rodinný život dětí a rodičů;
- prostřednictvím zastupování obětí diskriminace v přístupu k zaměstnání, bydlení a službám z důvodu pohlaví a rasové nebo etnické příslušnosti prosazovali právo na rovné zacházení a rovné příležitosti;
- prostřednictvím strategické litigace dosáhli prvního rozsudku v polistopadovém období, který označil pravidla statutárního města O. pro přidělování bytů za diskriminaci podle etnického klíče;
- prostřednictvím internetových projektů ovlivnili rozvoj informovanosti veřejnosti o nediskriminačních aspektech ochrany lidských práv a rozšířili diskusi k problematice přijetí antidiskriminačního zákona;
- prostřednictvím výzkumů praxe na trhu práce ovlivnili poznání diskriminačních praktik a přispěli k rozvoji dobré praxe;
- prostřednictvím vzdělávacích akcí přispěli k informovanosti, prohloubení teoretických znalostí a praktických dovedností odborné veřejnosti v oblasti vedení soudních sporů a ovlivňování legislativních změn; pro nevládní organizace jsme vytvářeli prostor pro výměnu zkušeností a prohloubení odborného potenciálu jejich pracovníků;
- prostřednictvím interaktivních vzdělávacích seminářů založených na modelových situacích pokračovali v prosazování principu rovného zacházení do praxe Policie ČR;

- prostřednictvím výzkumných a informačních aktivit a systematickým poskytováním právní pomoci dlouhodobě usazeným cizincům v České republice působili na vytvoření příznivého právního prostředí pro legální migraci v České republice;
- prostřednictvím publikačních aktivit rozšířili pro širokou i odbornou veřejnost nabídku knižních titulů z oblasti ochrany lidských práv.

II. Mission

In the year of 2008 we have:

- supported, during the court proceedings on child-rearing decisions of our clients, decisions which in that particular situation represented the least severe potential interference with the rights to private and family life of children and parents;
- through the representation of victims of discrimination in access to employment, housing and services on grounds of gender and racial or ethnic group asserted the right to equal treatment and equal opportunities;
- through strategic litigation achieved the issuance of the first judgment in the post communist era, which described the rules of the City of O. for the allocation of flats as designed on the basis of ethnic discrimination;
- through internet projects influenced the development of public awareness on the non-discriminatory aspects of the protection of human rights and expanded the discussion on the issue of adoption of anti-discrimination law;
- through the conducted research on the practice of the labour market influenced the knowledge of discriminatory practices and contribute to the development of good practice;
- through training activities contributed to the awareness, enhanced theoretical knowledge and development of the practical skills of the professional public in the field of litigation and of influencing legislative changes; for non-governmental organizations, we created space for the exchange of experience and enhanced the professional capabilities of their workers;
- through interactive training seminars based on model situations continued to enforce the principle of equal treatment in practice of the Czech Police;

- through research and information activities and the systematic provision of long-established legal assistance to long settled foreigners in the Czech Republic worked to create a favorable legal environment for legal migration in the Czech Republic;
- through publication activities enriched the selection of book titles in the field of protection of human rights to the general and professional public.

III. Organizační struktura a personální obsazení (2008)

Předseda sdružení:	RNDr. Ladislav Zamboj
Předsednictvo:	Matěj Šarközi Kumar Vishwanathan Pavla Boučková Marie Harčárová Jan Šipoš
Revizní komise:	Leoš Zima Marta Miklušáková Lenka Vtípilová
Zaměstnanci a spolupracovníci:	Pavla Boučková <i>výkonná ředitelka, právnička</i> Pavel Čížinský <i>právník, koordinátor projektů</i> Miroslav Dvořák <i>právník, koordinátor projektů</i> Andrea Gruberová <i>sociální pracovnice</i> Michal Hubálek <i>právník, koordinátor projektů</i> Hana Jindrová <i>speciální pedagožka</i> Stanislava Steinerová <i>sociální pracovnice</i>

Zaměstnanci a spolupracovníci:	Adam Křístek <i>právník, sociální pracovník</i>
	Alena Svobodová <i>vedoucí sociálních služeb pro rodiny s dětmi, koordinátorka projektů, koordinátorka dobrovolníků</i>
	Martina Štěpánková <i>právníčka, koordinátorka projektů</i>
	Dagmar Tuchyňová <i>speciální pedagožka</i>
	Ladislav Zamboj <i>sociální pracovník</i>
	Mgr. David Strupek <i>advokát</i>
	Eva Holečková <i>asistentka, správa kanceláře</i>
	Iva Ptáčnicková <i>účetní</i>
	Marie Budská <i>účetní</i>
	Markéta Budská <i>účetní</i>

Dobrovolníci:

Petr Čáp

Zuzana Holmanová

Jana Höferová

Petra Melingerová

Jana Návarová

Kateřina Pavloková

Markéta Sedláková

Zuzana Štěrbová

Radka Venderová

Petr Zápotocký

Kristýna Zemanová

Doučující pracovníci:

Kateřina Brunnerová

Marie Ježdíková

Lenka Konkořová

Zuzana Pokorná

IV. Programy a projekty

A. Program ochrany před diskriminací a podpory rovného zacházení

A1. Právní pomoc komunitám

Cílem projektu je zlepšit vymahatelnost práva ve vztahu k ochraně před diskriminací, posílit kapacitu NNO a dalších subjektů při poskytování právní pomoci a prosadit zkušenosti z praxe evropských soudů do českého právního prostředí. Cílovými skupinami jsou příslušníci menšinových komunit, stávající i budoucí příslušníci právnických a pomáhajících profesí, zejména Kanceláře VOP, NNO, studenti právnických a sociálních oborů a pracovníci justice a advokacie.

Aktivita projektu

– Poskytování poradenství a zastupování

Aktivita nabízí osobní, telefonické i internetové poradenství. Ve strategických případech projekt nabízí jednotlivcům možnost zastoupení advokátem ve strategických případech před soudy. V dosud zastupovaných věcech se před soudy snažíme o prosazení rovnosti příležitostí mj. v policii České republiky nebo v daňovém právu.

– Vytváření koncepce právní pomoci příslušníkům menšinových komunit

Je vytvářena pracovní skupina, skládající se z pracovníků Kanceláře VOP a NNO. Předmětem její činnosti je vytvořit funkční koncepci právní pomoci, jež by měla zahrnovat sladění služeb poskytovaných NNO a Kanceláři VOP.

– Školení poradců

Školení poradců probíhá ve dvou fázích. První fáze proběhla v rámci výjezdního zasedání zaměstnanců Kanceláře VOP v Pozlovicích ve dnech 9. a 10. října 2008. Druhá fáze školení bude určena pro NNO a pracovníky kanceláře VOP a věnována otázkám uplatnění evropské právní úpravy rovnosti v praxi. Tématem budou principy evropského práva, horizontální a vertikální účinek a technika předběžné otázky. Školení se uskuteční ve dnech 15. a 16. června 2009 na Moravě.

– Právní klinika

V rámci aktivit projektu se u nás uskuteční v roce 2009 pod záštitou studentského spolku Všechno praxe studentů právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Půjde o pilotní projekt právní kliniky, který by mohl být v příštím roce zařazen do řádného výukového programu na PF UK.

– Letní právní škola

Pod záštitou Justiční akademie byla v Kroměříži ve dnech 12.–15. září 2008 realizována čtyřdenní letní právní škola, které se zúčastnilo 35 studentů a akademických pracovníků. Program zahrnoval interaktivní diskusi, zařazena byla aktuální judikatura a uplatněn srovnávací přístup k jednotlivým tématům.

– Právnická konference na téma právní stát a ochrana menšin

Mezinárodní právnická konference pod názvem Rovnost v Evropském právu – Platónské právní nebe? /Equality in European Law – A Platonic Heaven? se uskuteční 30. dubna 2009 v Praze. Pozváni jsou akademičtí pracovníci z významných evropských univerzit, orgánů EU a soudů. Konference je určena pro právnickou veřejnost.

– Zpracování a tisk publikace

Publikace s názvem Rovnost a sociální práva vyjde na jaře 2009 ve spolupráci s Nakladatelstvím Auditorium. Publikace vychází ze srovnávacího přístupu, obsahuje analýzu aktuální české a evropské srovnávací judikatury (Evropský soud pro lidská práva, Soudní dvůr Evropských společenství, další vnitrostátní soudy). Cílem je poskytnout české odborné veřejnosti příležitost seznámit se s novými trendy v oblasti ochrany lidských práv menšin a vybavit ji argumentační pohotovostí pro případy poskytování asistence a rozhodování případů obětí diskriminace.

Projekt je realizován v období od 1. 7. 2008 do 31. 6. 2009 a je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti a rovněž s podporou Open Society Institute, Budapešť.

A2. Systémové potírání diskriminačních praktik na trhu práce

Projekt byl realizován v období 1. 2. 2007 až 31. 7. 2008, zaměřen na eliminaci diskriminačních praktik zejména na trhu práce. O splnění tohoto cíle bylo usilováno prostřednictvím těchto hlavních projektových aktivit:

- poskytování převážně sociálně-právní pomoci individuálním obětem diskriminace;
- preventivní působení v oblasti ochrany před diskriminací;
- dosahování systémových změn legislativního charakteru.

Poskytování právního a sociálního poradenství individuálním obětem diskriminace (zejm. cizincům, romské menšině, osobám bez přístřeší a osobám nemajetným) je možno označit jako aktivitu stěžejní. V jejím rámci byla věnována zvláštní pozornost obětem diskriminace na trhu práce (zejm. osobám propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody; osobám, které se cítily být diskriminovány z důvodu jejich pohlaví, věku, etnické příslušnosti a dalších diskriminačních důvodů a obětem šikany na pracovišti). Hlavní důraz byl v této oblasti kladen na odstranění bariér, které by u většiny individuálních klientů v budoucnu vedly k sociálnímu vyloučení (zejména u dlouhodobě nezaměstnaných byla největší část pozornosti věnována jejich opětovné integraci na trh práce – nalezení a udržení vhodného zaměstnání).

Preventivní působení v oblasti ochrany před diskriminací probíhalo zejména formou osvětové činnosti (webové stránky, vydávané publikace a prohlubování spolupráce s nevládními organizacemi obdobného zaměření a relevantními orgány státní správy, medializace kauz realizovaných ve strategické litigaci). Aktivita zaměřená na dosahování systémových změn v legislativní oblasti byla zaměřena především na využití výsledků strategické litigace, spolupráce s NNO a relevantními subjekty státní správy a kauz individuálních klientů při jednáních s aktéry ovlivňujícími legislativní proces (zejména poslanci, členové Úřadu vlády a příslušných ministerstev a pracovníci Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR).

Projekt podpořen nadací rozvoje občanské společnosti v rámci programu Transition facility 2005 a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a jeho celkové náklady činily 62 217 EUR.

Mezi hlavní projektové výstupy je možno řadit:

- **Publikace „Diskriminace v pracovní inzerci“** – zveřejnění výsledků výzkumu zaměřeného na posuzování souladu pracovní inzerce se směrnicemi EU týkajícími se rovného zacházení a ochrany před diskriminací. Výsledky výzkumu je možno shrnout tak, že z celkového počtu 29 699 sledovaných inzerátů bylo 15 687 vyhodnoceno jako závadných, což činilo necelých 52 % (výrazný nárůst oproti roku 2005, kdy byl výzkum realizován v obdobném rozsahu). Nejčastějším diskriminačním důvodem byl požadavek konkrétního pohlaví uchazeče o zaměstnání, který se vyskytl celkem ve 13 326 inzerátech, což činilo 89 % všech závadných inzerátů. Neoprávněný požadavek na předložení rejstříku trestů bez záznamu činil necelých 13 % všech závadných inzerátů, požadavek nepřiměřeně dlouhé předchozí praxe uchazeče o zaměstnání se vyskytl v zhruba v 1 % všech závadných inzerátů a požadavek určitého věku uchazeče o zaměstnání činil zhruba 0,7 % všech závadných inzerátů. Publikace byla využita zejména při přípravě systémových změn převážně v legislativní oblasti – zlepšení metodického vedení úřadů práce při kontrolní činnosti v této oblasti.
- **Publikace „Bezúhonnost a rovné zacházení na trhu práce“** – cílem publikace bylo především upozornit na nadměrnou četnost výskytu požadavku bezúhonnosti, a to jak v právních předpisech regulujících různé oblasti pracovního (či podnikatelského) uplatnění, tak i v praxi na trhu práce v situacích, kdy zákonná úprava bezúhonnost na danou pozici nevyžaduje. Publikace dále přibližuje dopady tohoto požadavku na širokou skupinu uchazečů o zaměstnání, kteří se v minulosti dopustili méně závažné trestné činnosti a jsou prakticky bez šance se na trhu práce uplatnit. Součástí jsou i návrhy a doporučení změn vedoucích ke zlepšení této nevyhovující situace, zejména:
 - Podrobení požadavku bezúhonnosti obsaženého v právních normách testu proporcionality a jeho případné zrušení či korekce tam, kde není v souladu s ústavním pořádkem.

- Zvýšení ochrany uchazečů o zaměstnání v pracovněprávních předpisech – zaměstnavatel by mohl po uchazeči o zaměstnání požadovat doložení případné bezúhonnosti čestným prohlášením (a nikoliv výpisem z rejstříku trestů). Uchazeč o zaměstnání by byl povinen uvést pouze případnou trestnou činnost, jejíž skutková podstata by souvisela s povahou nabízené práce. Pokud by se údaje v čestném prohlášení ukázaly jako nepravdivé, mohlo by dojít ze strany zaměstnavatele k okamžitému rozvázání pracovního poměru. Souvislost trestné činnosti s jednotlivými profesemi by případně posuzoval soud.
- Novelizovat úpravu zahlazování odsouzení v trestním zákoně tak, že by došlo ke zkrácení lhůt, po jejichž uplynutí bylo možno požádat o zahlazení odsouzení (popř. i stanovit určitou fikci zahlazení v trestní řádu – k zahlazování by docházelo z úřední povinnosti).
- **Publikace „Trh práce a diskriminace“** – cílem publikace bylo poskytnutí základní orientace v problematice diskriminace v přístupu k zaměstnání a v samotném zaměstnání. Je určena především pro osoby, které přicházejí dle našeho názoru nejčastěji do styku s „oběťmi“ diskriminace a které jim v těchto situacích poskytují pomoc formou odborného poradenství. Těžiště publikace bylo kladeno na možnost jejího praktického využití při řešení případů diskriminačního jednání v souvislosti s trhem práce. Z tohoto důvodu obsahuje detailní výčet možností obrany „obětí“ diskriminace, a to včetně vzorů případných podání a kontaktů na instituce, které se problematikou diskriminace zabývají.
- **Vytvoření webových stránek projektu** – www.diskriminace.cz/dz-uvod/ poskytujících návody na řešení situací případné diskriminace v oblasti přístupu k zaměstnání a v samotné zaměstnání, a to včetně kontaktů na příslušné instituce a vzorů podání. Stránky znamenaly za dobu realizace projektu celkem 24 621 přístupů.
- **Prohloubení spolupráce s orgány státní správy a NNO působícími v oblasti ochrany před diskriminací** – cílem aktivity bylo informování relevantních subjektů státní správy (úřady práce, inspektoráty práce, romští poradci, věznice, MPSV, krajské úřady, úřad Veřejného ochránce práv, Probační a mediační služba, Generální ředitelství Vě-

žeňské služby) a NNO působících v oblasti poskytování sociálních služeb o realizovaném projektu s nabídkou možnosti využití poskytovaných služeb a jejich aktivního zapojení do koncepční činnosti na přípravě systémových změn. Za tímto účelem došlo k vytvoření pracovní skupiny ze zástupců výše uvedených subjektů, která se podílela na přípravě návrhů legislativních změn.

- **Mediace a sociálně-právní poradenství** – poradenství v oblasti ochrany před diskriminací bylo individuálním klientům poskytováno formou emailu, telefonu a osobní. Ke dni 31. 7. 2008 bylo poskytnuto 1 047 konzultací formou emailu a 1 324 konzultací telefonickou formou (dohromady 2 371 konzultací. Dále k tomuto datu poskytlo 80 klientů souhlas ke zpracování osobních údajů. Těmto klientům bylo poskytnuto 2 080 konzultací (sociální a právní poradenství přesahující 30 min.), mediacce proběhla ve 20 případech, k podání podnětu správním orgánům došlo ve 46 případech a v 18 případech došlo k podání žaloby a poskytnutí bezplatného právního zastoupení advokátem.
- **Strategická litigace a systémové změny** – v době realizace projektu došlo k podání 18 žalob a poskytnutí téhož počtu bezplatného zastoupení advokátem. Žádné ze zahájených soudních řízení nebylo ke dni ukončení projektu pravomocně skončeno. Za nejvýznamnější v této oblasti je možno označit zahájení řízení o zrušení současného znění požadavku bezúhonnosti v živnostenském zákoně Ústavním soudem z důvodu jeho možné diskriminace žadatelů o živnostenské oprávnění.

A3. Minority Status Project

Projekt je realizován od 1. 6. 2008 do 31. 5. 2009 v rámci Human Rights and Governance Grants Program z Open Society Institute, Budapest. Projekt se soustřeďuje na osoby obzvláště ohrožené diskriminačním jednáním (migranti, osoby navracející se do společnosti z výkonu trestu, vícečetné rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením, senioři, etnické skupiny, LGBT atd.) Mezi hlavní projektové aktivity je potřeba zejména zařadit:

Legislativní monitoring

Cílem této aktivity je sledovat legislativní vývoj zejména v oblasti české imigrační politiky; v oblasti mezinárodní jurispudence, pak shromažďovat a analyzovat rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a Evropského soudního dvora v Lucemburku s ohledem na materii ochrany lidských práv. S těmito rozsudky je pak prostřednictvím časopisu „Jurispudence“ seznamována jak odborná, tak i laická veřejnost.

Vzdělávání

V rámci projektu proběhla na Justiční akademii v Kroměříži letní právní škola s tematikou Rovnosti a diskriminace za účasti zástupců českých vysokých škol, úřadu Veřejného ochránce práv, Úřadu vlády České republiky, Ústavního soudu ČR a Nejvyššího soudu ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, nevládního sektoru atd. Letní škola byla rozdělena do 7 přednáškových bloků (Teoretické principy rovnosti a diskriminace ve srovnávací perspektivě I,II, Úvod do genderových právních studií, Přesun důkazního břemene, Obtěžování, Judikatura Soudního dvora Evropských společenství, Judikatura Evropského soudu pro lidská práva).

Výstupy jednotlivých částí programu

Dva úvodní bloky byly věnovány teoretickému základu principů rovnosti a diskriminace. Účastníky uvedly do pojmosloví a základních konceptů. Nad konkrétními judikáty účastníci diskutovali o problémech při identifikaci diskriminace, diskriminačního důvodu, znevýhodnění, odůvodnění nevýhodnějšího zacházení a možné hodnotové obsahy rozlišování.

Úvod do genderových právních studií poskytl účastníkům možnost diskutovat nad problémy identifikace biologických a sociálně podmíněných rozdílů mezi muži a ženami, nad podstatou znevýhodnění žen, a dozvědět se základní informace o historickém vývoji feministického hnutí.

V bloku věnovaném přenosu důkazního břemene v antidiskriminačních sporech měli účastníci příležitost analyzovat aktuální soudní rozhodnutí a v této souvislosti se věnovat i obecnějším otázkám dokazování ve vztahu k přenosu důkazního břemene.

Následující blok byl věnován problematice obtěžování. Pozornost byla zaměřena na identifikaci rozhodných znaků obtěžování, zejména mocenského prvku v jednání a otázce míry závažnosti chování, jež by mělo být jako obtěžování postihováno. Problematika byla zasazena do právně ekonomického kontextu a demonstrovány hlavní znaky testů používaných soudy k identifikaci zakázaného obtěžování.

Blok věnovaný rozboru judikatury Soudního dvora Evropských společenství zavedl účastníky mimo tradiční oblasti ochrany lidských práv. Zde mohli sledovat, jak je vykládán princip rovnosti v oblasti ekonomických tržních svobod pohybu, zboží a služeb.

V rámci bloku o zákazu diskriminace ve výkladu Evropského soudu pro lidská práva měli účastníci možnost podrobně analyzovat jednotlivá teoretická východiska tohoto soudu při hodnocení diskriminačního charakteru zásahu do práv chráněných Úmlouvou.

Strategická litigace

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva poskytne každoročně právní poradenské služby přibližně 5 000 klientům. Z těchto případů vybíráme ročně 10, které jsou podle interní metodiky organizace vhodné ke strategické litigaci. Mezi nejzávažnější judikáty, kterých dosáhli advokáti Poradny pro občanství/Občanská a lidská práva patří ten z května roku 2008. Okresní soud v Ostravě rozhodl o žalobě (č. j. 62 C 291/2002 – 240 zde dne 27. 5. 2008), jíž se žalobce domáhal proti Statutárnímu městu Ostrava nároku na bolestné a ztížení společenského uplatnění související s diagnózami astma bronchiale a alergická rinokonjunktivitida. Z rozsudku vyplývá, že město v přidělování bytových náhrad po povodních v roce 1997 diskriminovalo romské rodiny. Byt, ve kterém bydlel žalobce spolu s matkou, se od povodní v roce 1997 nacházel ve velmi špatném technickém stavu. Matka žalobce opakovaně žádala město jako pronajímatele o byt zdravotně nezávadný. Podle rozsudku však „Žalovaný neřešil bytový problém žalobce dostatečně, neprovedl potřebnou technickou údržbu bytu, ani nezajistil nezávadnou bytovou náhradu, byt obdržel státní dotace na výstavbu bytů pro občany postižené povodněmi, přičemž do bytů z těchto prostředků postavených stěhoval i občany, kteří z bytů postižených povodněmi nepocházeli a při přidělování bytů diskriminoval nájemce dle etnického klíče.“ Statutární město Ostrava se proti rozsudku okresního soudu neodvolalo, rozsudek tak již nabyl právní moci. **Tento soudní rozsudek je prvním v polistopadovém období, kdy byla justičně prokázána příčinná souvislost mezi škodou na zdraví žalobce a „etnickými pravidly“ pro přidělování bytů přijatými konkrétní municipalitou.**

A4. Zmírnění následků dopadu reforem ve zdravotnictví u osob se zdravotním postižením a dalších ohrožených skupin

Projekt je realizován od 1. 11. 2008 do 31. 12. 2009 z výnosů Nadačního investičního fondu Nadace Open Society Fund Praha. Hlavní cílovou skupinou projektu jsou osoby s různým stupněm zdravotního postižení, pojištěnci v ústavní péči a pacienti zdravotnických zařízení ze sociálně ohrožených skupin. Projekt si klade za úkol zejména naplnění následujících cílů:

- Zvýšit právní vědomí pacientů z cílové skupiny projektu v přístupu a čerpání zdravotní péče.
- Poskytovat právní poradenství a právní asistenci pacientům z cílové skupiny projektu.
- Pomocí úspěšné modelové strategické litigace poukázat na:
 - a) absenci efektivního řízení, kontroly a regulace ústavní péče v ČR,
 - b) tíživé postavení pojištěnců umístěných v ústavních zařízeních,
 - c) jednoznačnou zodpovědnost konkrétních subjektů při systémovém selhávání ústavní péče.

Legislativními návrhy dosáhnout posílení efektivní ochrany pacientů v systému poskytování zdravotní péče v České republice a to zejména tehdy, pokud selhávají „political agents“ (viz paragrafové znění současných návrhů zákonů předkládaných ministerstvem zdravotnictví).

Medializací výstupů projektu a publikační činností napomoci jednak k:

- a) šíření povědomí o zákonných nárocích pacientů cílové skupiny projektu;
- b) inspiraci pojištěnců k obraně svých práv a to i cestou sporných řízení před českými soudy;
- c) oslovení rozhodných politických aktérů k nápravě aktuálního i připravovaného legislativního prostředí ve prospěch nastolení rovnováhy všech subjektů na trhu poskytování zdravotní péče (tj. mezi pacienty, pojišťovnami a zdravotnickými zařízeními).

Hlavními výstupy projektu bude, vedle poskytování právních služeb v oblasti medicínského práva, zejména provedení úspěšné strategické litigace, k níž bude zpracována studie (popis, analýza, řešení problému), vydání publikace „100+1 otázek a odpovědí pacienta“, zpracování nejméně jednoho komplexního legislativního návrhu zákona a realizace mediální konference k výsledkům projektu.

A5. Antidiskriminační vzdělávání příslušníků Policie ČR

Dvě nevládní neziskové organizace, občanské sdružení právníků Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva a organizace Člověk v tísni, o. p. s. ve spolupráci s odborem bezpečnostní politiky MV ČR realizovali od 1. 2. 2007 do 31. 5. 2008 16 měsíční projekt s názvem „Antidiskriminační vzdělávání příslušníků Policie ČR“. Projekt byl financován z prostředků Evropské unie (program Transition Facility 2005), Nadace Open Society Fund Praha a Ministerstva vnitra ČR.

Záměrem realizátorů projektu bylo představit příslušníkům Policie ČR problematiku práva na rovné zacházení, včetně zásad i právně-filosofických principů, které stály u zrodu příslušného *acquis communautaire*. Stěžejní aktivitou projektu bylo 42 vzdělávacích seminářů určených pro příslušníky Policie ČR. Semináře probíhaly ve všech krajských policejních správách po celém území České republiky. Účastnily se jich jak zástupci pořádkové policie, tak i policisté ze služby kriminální policie a vyšetřování a služby cizinecké policie. Několik seminářů bylo určeno i pro nastupující policisty končící základní odbornou přípravu nebo i pro učitele a instruktory Středních policejních škol MV a Školních policejních středisek. Celkově realizátoři proškolili 1 171 příslušníků Policie ČR.

Úkolem lektorů bylo zejména vyjasnit poměrně úzký právní termín diskriminace tak, jak je vymezen v právních řádu ČR a v právu Evropských společenství a tím rozptýlit některé „nesmrtelné“ mýty, které jsou v české společnosti spojeny s vnímáním problematiky diskriminace a sociálního vyloučení. Vzdělávací semináře probíhaly interaktivní srozumitelnou formou založenou především na praktickém řešení sporných modelových situací a aplikovatelnosti judikovaných případů do rutinní policejní praxe. Nosnou myšlenkou projektu bylo policisty nejen naučit diskriminační praktiky rozpoznávat, ale zejména jim napomoci osvojit si principy rovného zacházení pro jejich výkon služby, ať už navenek či směrem dovnitř policejního sboru.

15. 1. 2008 proběhla mediální konference projektu za účasti ministra vnitra vlády ČR, ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny vlády ČR, policejního prezidenta a dalších vysokých policejních funkcionářů.

Všichni frekventanti vzdělávacích seminářů obdrželi od realizátorů projektovou publikaci „Věz a nediskriminuj!“ (v elektronické verzi ke stažení na http://www.diskriminace.cz/dt-publikace/vez_a_nediskriminuj.pdf), která shrnuje hlavní poselství projektu: diskriminace a profesionalita jsou absolutně neslučitelné kategorie! Závěrečným bonusem nepochybně bylo i uznání osvědčení o absolvování vzdělávacích seminářů jako legitimního záznamu pro odbornou způsobilost policistů.

A6. Spravedlivá policie

Projekt Spravedlivá policie probíhá v období od 1. 7. 2008 do 31. 7. 2009 díky podpoře Nadace Open Society Fund Praha. Hlavním cílem projektu je přispět k účinnému, trvale udržitelnému vzdělávání a prosazování lidských práv, boji proti diskriminaci a rasismu u příslušníků Policie ČR systémovou inkorporací problematiky lidských práv a rovného zacházení do policejní vzdělávací soustavy na všech úrovních (včetně tzv. celoživotního profesního vzdělávání)

Za tímto účelem bude v rámci projektu proškoleny nejen na 1 000 příslušníků Policie ČR v rámci tréninku policejních sborů v oblasti rovného zacházení, ale realizátoři projektu se zaměřili i na vzdělávání školních policejních instruktorů z jednotlivých krajských policejních středisek, policejních styčných důstojníků pro menšiny a středního managementu Policie České republiky. V květnu 2009 proběhl na Střední policejní škole Ministerstva vnitra ČR v Praze dvoudenní policejní vzdělávací seminář „Multikulturní policie“ určený pro školitele policejních školitelů. Jeho účastníci byli seznámeni s problematikou tzv. „romské kriminality“, různých aspektů sociálního vyloučení, rasové profilace, implementace zásady rovného zacházení v policejních sborech, specifiky policejní práce vzhledem k migrantům a vhodnými nástroji community policingu.

B. Program pro ohrožené děti a rodiče

Program je zaměřen především na sanaci rodin dětí umístěných v zařízeních institucionální péče a rodin, jejichž děti jsou tímto umístěním ohroženy. V jeho rámci poskytujeme především sociální služby zahrnující sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, právní poradenství včetně bezplatného zastupování v soudních řízeních, mediaci, doučování dobrovolníky, zvyšování kompetencí dětí prostřednictvím PC kroužků (ve vybraných lokalitách) a další aktivity. Program je realizován v rámci různých projektů s oblastí působnosti na území hl. m. Prahy a Středočeského kraje.

Program působí ve smyslu prevence a odstraňování důsledků sociálního vyloučení, posiluje soběstačnost a ochranu sociálně slabých před porušováním jejich občanských práv, podporuje výchovu dětí v přirozeném prostředí rodiny a posiluje ochranu před důsledky života v rodině, která neplní své přirozené funkce nebo života v ústavním prostředí. Cílem je také překonat administrativní a procesní překážky při návratu dětí z ústavní výchovy zpět do původní rodiny. V případech, kdy jsou děti v ústavní výchově a není možné, aby se vrátily zpět k rodičům, je cílem napomáhat ke kontaktům mezi dětmi a rodiči.

Základem je terénní sociální práce v domácnostech klientů. Jedná se o návštěvy 1x týdně, později dle potřeby, řešení aktuálních problémů uživatelů, a to včetně psychosociálních. Součástí je sociální poradenství – poskytování informací o možnostech řešení vzniklé nepříznivé sociální situace, poskytování rad a doporučení týkajících se chování uživatelů, vyhledávání a poskytování informací o dalších navazujících službách, poradenství v oblasti sociálních dávek, bydlení, azylového ubytování, pomoc při hledání práce, pomoc při sepisování podání, insolvenční poradenství, doprovázení klientů na úřady, do školy, k lékaři, do jiných institucí atd. Pracovníci poskytují mediaci – vyjednávání v případech, kdy problém klientů spočívá nebo vyplývá ze sporu či konfliktu (např. konfliktní užívání nájemního bytu). Uživatelům poskytujeme výchovné poradenství, které obsahuje především rady a informace, jak snižovat riziko nevhodného nebo patologického chování dětí ve škole i v domácím prostředí, dále dochází k podpoře a posilování rodičovských dovedností.

Právní poradenství je rovněž nedílnou součástí poskytovaných služeb a zaměřuje se zejména na vyhledávání a poskytování právních informací, zpracovávání písemných podání různého druhu, včetně žalob a odvolání k soudu nebo ke správním orgánům, zastupování klientů při jednáních se správními úřady nebo soudy.

Další aktivitou je domácí příprava dětí, která je prováděna za pomoci dobrovolníků. V konkrétní rovině se jedná zejména o doučování, zvyšování motivace k docházce do škol, k dalšímu vzdělávání a o předškolní výchovu dětí.

Všechny činnosti se snaží řešit situaci rodiny komplexně a snaží se reagovat na individuální potřeby uživatelů. V každé rodině je tedy průběh sociálních služeb odlišný, „šitý“ na míru.

Statistika programu za rok 2008

Počet rodin, kterým byly poskytovány sociální služby v roce 2008 je **100 rodin**, tj. **403 klientů**, z toho bylo **238 dětí** a **165 dospělých**.

Přehled uživatelů dle krajů

Kraj trvalého pobytu	Počet rodin	Počet uživatelů	z toho dětí	z toho dospělých	% z celk. počtu uživatelů
Praha	52	208	123	85	52 %
Středočeský	48	195	115	80	48 %
Celkem	100	403	238	165	100 %

Jak/od koho se uživatelé dozvěděli o poskytovaných službách

Jak /od koho	Počet rodin	% z celkového počtu rodin
Uživatelé sami (letáky, info od jiných uživatelů)	52	40 %
OSPOD	25	25 %
Vlastní terénní prací	22	22 %
Věznice	1	1 %
Rodin celkem	100	100 %

Děti na začátku spolupráce a na konci roku 2008

Děti na začátku spolupráce (prosinec 2004)	Počet dětí	% z celkového počtu dětí
doma/doma	159	66,8 %
nařízena ÚV/nařízena ÚV	32	13,5 %
nařízena ÚV/doma	28	11,7 %
nařízena ÚV/návrh na zrušení ÚV	10	4,2 %
doma/nařízena ÚV	1	0,4 %
doma/návrh na nařízení ÚV	8	3,4 %
Dětí celkem	238	100 %

Na začátku spolupráce byla nařízena ÚV 70 dětem, 28 dětem byla během spolupráce s rodina ÚV zrušena, tj. 40 %. U 10 dětí je podán návrh na zrušení ÚV, kde je reálné, že soud rozhodne o zrušení ÚV, tj. 14,3 %, 32 dětí, tj. 45,7 % zůstává v ústavní výchově. Na začátku spolupráce bylo 168 dětí doma, na konci spolupráce bylo doma 159 dětí, tj. 94,6 %, 1 dítě, tj. 0,6 % šlo z domova do ÚV, 8 dětí, tj. 4,8 % je doma, ale je podán návrh na nařízení ústavní výchovy.

Na našich projektech pracovalo v roce 2008 celkem 13 dobrovolníků, kteří odpracovali 1 463 hodin.

V rámci programu jsme realizovali následující projekty.

B1. Podpora sociálního začleňování

Donor: Evropský sociální fond, MPSV

Doba trvání projektu: 1. 1. 2006–30. 6. 2008

Místo realizace projektu: Celá ČR mimo Prahy

Stručný obsah projektu:

Projekt, který byl v partnerství s organizací Člověk v tísni, o. p. s. se zaměřil na podporu sociální integrace Romů ze sociálně vyloučených lokalit, kteří mají ztížený přístup k institucionální pomoci, jak ze strany státních, tak někdy i nestátních organizací. Projekt tak činil prostřednictvím koordinace aktivit v oblasti sociálních služeb, terénní sociální práce, aktivitami v oblasti prevence ústavní péče, motivační psychologickou prací s klientem, a v neposlední řadě i nabídkou služeb zaměstnanosti pro klienty projektu.

B2. Návrat dítěte do rodiny – poskytování sociálních služeb a realizace projektu

Donor: MSPV, Nadace Terezy Maxové

Doba realizace: 1. 1. 2008–31. 12. 2008

Místo realizace: Praha a Středočeský kraj

Stručný obsah služeb a projektu:

V rámci projektu jsme klientům poskytovali sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, k nimž jsme akreditováni Magistrátem HMP. Služby byly zaměřeny na sanaci rodin dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a rodin ohrožených tímto umístěním. Cílem poskytování těchto služeb byl návrat dětí zpět k rodičům, nebo jejich setrvání v domácnostech s rodiči. V případech, kdy byly děti v ústavní výchově a nebylo možné, aby se děti vrátily zpět k rodičům, bylo projektovým cílem napomáhat ke kontaktu mezi rodiči a jejich dětmi. Konkrétně se jednalo zejména o následující aktivity: sociální a právní poradenství, terénní asistence, mediace, vyjednávání, videotrénink interakcí. Klientům projektu jsme rovněž zprostředkovali materiální pomoc od konkrétních dárců (oblečení, vybavení pro novorozence atd.) Také jsme poskytovali výchovné poradenství, sestávající především z rad a informací, jak snižovat riziko nevhodného nebo patologického chování dětí ve škole i v domácím prostředí. Sociální služby a aktivity projektu se snažily řešit situaci rodin komplexně, podle aktuálních potřeb uživatelů. V každé rodině tak byl průběh sociálních služeb odlišný, vždy “šitý na míru” konkrétní rodině a jejím problémům. Poskytování sociálních služeb bylo pro uživatele zdarma.

Na základě realizace projektu tak prokazatelně došlo ke snížení počtu dětí v ústavní výchově, jejich návratu zpět domů, nebo jejich setrvání doma při zachování přirozených podmínek pro vývoj osobnosti dítěte, současně zabraňující rezignaci a ztrátě životní perspektivy jejich rodičů.

B3. Návrat dítěte do rodiny – dobrovolnický projekt

Donor: MV ČR

Doba realizace: 1. 1. 2008–31. 12. 2008

Místo realizace: Praha a Středočeský kraj

Stručný obsah projektu:

Cílem projektu bylo zajištění domácí přípravy dětí ze sociálně slabých rodin našimi dobrovolníky, v zásadě se tak jednalo o poskytování sociálně aktivizačních služeb rodinám s dětmi. Domácí příprava dětí, která se realizovala minimálně v rozsahu 2 hodin týdně, obsahovala jednak vlastní doučování dětí, ale pracovala i s motivací dětí k docházce do školy, motivací dětí k dalšímu vzdělávání a zaměřila se i na tolik potřebnou předškolní výchovu.

B4. Děti v lokalitkách

Donor: Financováno z programu Transition Facility Evropské Unie prostřednictvím NROS

Doba realizace: 1. 9. 2008–31. 8. 2009

Místo realizace: Středočeský kraj

Stručný obsah projektu:

Projekt je zaměřen na zvýšení školních úspěchů a kapacity sociální integrace romských dětí a rodičů ve vyloučených lokalitách v Libčicích nad Vltavou a ve Slaném. Cílem projektu je také zvýšení povědomí většinové společnosti o potřebnosti integrace romských dětí a mládeže z vyloučených lokalit.

Hlavními aktivitami jsou pravidelná domácí příprava dětí (min. 1x týdně), kroužek práce na počítači a internetu (2x týdně), tvorba webových stránek o životě dětí ve vyloučené lokalitě samotnými dětmi, vytvoření materiálů na zlepšení ČJ, propojení učiva a životních situací a pilotní kvalitativní výzkum na téma „Motivace romských rodičů na poli vzdělávání dětí“. Projekt podpoří přímo alespoň 50 dětí. Alespoň 10 rodičů bude spolupracovat na pilotním výzkumu.

V rámci projektu vzniknou webové stránky, které vytvoří samy děti a vznikne 40 výukových sad.

C. Program Migrace

C1. Státem zajišťovaná právní pomoc pro nemajetné a pro osoby omezené na svobodě

Projekt byl zaměřen na systémové řešení problematiky přístupu ke spravedlnosti a zajišťování právní pomoci ze strany státu pro ty, kteří nemají možnost si nakoupit potřebné právní služby na běžném trhu právních služeb a bez pomoci státu by tak neměli efektivní možnost domáhat se spravedlnosti. Projekt si předsevzal připravit komplexní nové řešení dané problematiky v netrestních věcech, totiž prosadit zřízení nových státních institucí tzv. Center právní pomoci, které by – s určitým regionálním rozvrstvením zajišťovaly poskytování právního poradenství, rozhodovaly o přiznávání právní pomoci poskytované advokáty popř. dalšími poskytovateli a prováděly celkový management systému.

Během roku 2008 se Poradně pro občanství podařilo prosadit dne 21. února 2008 na Radě vlády České republiky pro lidská práva podnět k systémovému řešení problematiky přístupu ke spravedlnosti, který výše uvedenou představu realizátorů projektu přijal. Následně se Poradna aktivně účastnila schůzek pracovní skupiny k přípravě zákona o bezplatné právní pomoci svolané Ministerstvem spravedlnosti. V rámci projektu byl rovněž vytvořen Manuál právní pomoci, příručka, která dosud nejkomplexnějším způsobem dává právním laikům návod, jak postupovat při získávání právní pomoci ze strany advokátů či nestátních neziskových organizací.

Dne 9. prosince 2008 zorganizovala Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva seminář k Senátu Parlamentu České republiky, na kterém vystoupili zástupci státu, nevládních organizací ale i zástupci právnických profesí (České advokátní komory a soudců). Na semináři pak prezentoval náměstek ministra spravedlnosti František Korbel představu ministerstva, jakou variantu řešení problematiky hodlá zvolit. Ministerstvo se rozhodlo zatím ponechat zajišťování právní pomoci v kompetenci soudů, ovšem hodlá rovněž zapojit do systému též nestátní neziskové organizace.

Projekt je realizován v období od 1. 4. 2007 do 31. 3. 2009 za finanční podpory Nadace Open Society Fund Praha.

C2. Poskytování sociálních služeb, Poradna pro cizince a jiné znevýhodněné skupiny

Již druhým rokem provozovala Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to poskytováním odborného sociálního poradenství v zařízení sociálních služeb nazvaném Poradna pro cizince a jiné znevýhodněné skupiny. Hlavní cílovou skupinou tohoto odborného sociálního poradenství jsou cizinci s trvalým pobytem a cizinci-občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci, kteří se potýkají se specificky cizineckými právními či sociálními problémy (vyřizování pobytové-právních záležitostí, průkazů totožnosti, matričních dokladů, zaměstnání, bydlení aj.). Dalšími cílovými skupinami jsou děti a mládež ohrožená společensky nežádoucími jevy, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny a osoby bez přístřeší. Sociální služby jsou těmto uživatelům poskytovány v zásadě ve trojí možné formě, a to formou osobního setkání v kanceláři Poradny, formou telefonického poradenství a formou poradenství po internetu (zejména emailové dotazy). Pokud to situace uživatele vyžaduje, lze do poskytování služeb zapojit i advokáta, který s Poradnou spolupracuje.

V roce 2008 bylo poskytnuto 916 intervencí.

Projekt byl realizován v období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

C3. Právní informační servis pro dlouhodobě usazené cizince

Projekt byl zaměřen na cizince ze třetích států (tedy ze států mimo Evropskou unie), kteří v České republice pobývají po dobu delší jednoho roku. V rámci projektu vidí Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva své hlavní poslání v zabezpečování vysoce specializovaných právních informací z mnoha oblastí života cizinců:

- pobytový režim a orientace v cizineckém právu, pomoc při jiném jednání s úřady (zejména s úřady cizinecké správy: služba cizinecké policie, zastupitelské úřady ČR v zahraničí),
- poradenství při získávání státního občanství,
- zdravotní pojištění (včetně problematiky zdravotního pojištění dětí cizinců),
- sociální dávky,
- matriční předpisy, rodinné a jiné statusové právo,
- předpisy upravující vydávání různých dokladů včetně zahraničních (např. doklady o způsobilosti k uzavření sňatku od cizího státu) včetně ověřování cizích veřejných listin (apostily).

Služby byly poskytovány jednak formou osobního setkání v kanceláři Poradny, dále formou telefonického poradenství a též formou poradenství po internetu (zejména emailové dotazy) a návštěvy stránky www.diskriminace.cz/dp-migrace, která byla v rámci projektu dále rozvíjena a obohacována o další materiály sloužící cizincům k lepší orientaci v českých právních předpisech.

Oproti minulým létům zaznamenala Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva zejména nárůst počtu klientů z Mongolska.

Projekt Právní informační servis pro dlouhodobě usazené cizince byl rovněž zdrojem podnětů pro některé systémové iniciativy Poradny pro občanství (Mgr. Pavel Čížinský je členem Výboru pro práva cizinců při Radě vlády České republiky pro lidská práva).

Projekt byl realizován v období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

C4. OSF migrační projekt

Již sedmým rokem pokračovala v roce 2008 aktivní účast Poradny pro občanství na migračním programu Nadace OSF Praha. Spolupráce s partnery projektu, tj. Multikulturním centrem Praha, které provozuje největší český server o migraci www.migraceonline.cz, a Člověkem v tísní o.p.s., který zajišťuje medializaci náplně projektu, se v roce 2008 zaměřovala zejména na téma pracovní migrace cizinců ze třetích zemí v České republice. Právník Poradny pro občanství, Mgr. Pavel Čížinský se k tématu pracovní migrace cizinců vyjadřoval mnohokrát do médií.

Projekt byl realizován v období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 za finanční podpory Nadace Open Society Fund Praha.

C5. Czech Made? Against Double Standards and Exploitation of Migrants in the Czech Labour Market

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva se v roce 2008 účastnila jako partner Multikulturního centra Praha projektu Czechmade, který je zaměřen na problematiku pracovní migrace cizinců v České republice a na dodržování práv těchto zahraničních dělníků. V rámci projektu byly:

- metodami investigativní žurnalistiky zpracovávány a publikovány články o životě pracovních migrantů v České republice a o jejich vykořisťování ze strany zaměstnavatelů či pracovních agentur,
- pořádány semináře Zaměstnávání cizinců bez porušování jejich práv, kterých se účastnili jak zaměstnanci státní správy, tak i zaměstnavatelé a zprostředkovatelé zaměstnání a
- monitorovány a ovlivňovány legislativní a jiné systémové počiny vlády České republiky a Parlamentu České republiky v oblasti zaměstnávání zahraničních pracovníků.

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva se – vedle přípravy a realizace všech seminářů – na projektu podílela zejména lobbyngovým doprovázením novely zákona o zaměstnanosti a zákona o pobytu cizinců, která byla veřejnosti známá zejména díky tzv. zeleným kartám a kterou poslanci schválili v srpnu roku 2008. Poradně se podařilo docílit, že ze zákona o zaměstnanosti nebyla vypuštěna ustanovení ochranu před diskriminací a dále pak drobnými dalšími úpravami finálního textu. Hlavní témata Poradny při tomto lobbyngu, tj. zlepšení postavení držitelů tzv. zelených karet, zavedení tzv. ochranné lhůty pro všechny cizince, kteří ztratí zaměstnání, aby si mohli nalézt nové pracovní místo a podstatnější změna nastavení tzv. agenturního zaměstnávání (zejména povinné pojištění agentur pro případ platební neschopnosti a ručení tzv. uživatelů za některé závazky agentur) se sice přijmout nepodařilo, ovšem tato témata přinejmenším zazněla ve veřejné diskusi a lze tedy na ně navazovat v dalším úsilí Poradny pro občanství ve prospěch cizinců.

Projekt byl realizován v období od 1. 2. 2007 do 30. 4. 2009 za podpory Evropského společenství, reprezentovaného Komisí Evropského společenství a Evropskou kulturní nadací.

VII. Poděkování

Děkujeme všem donorům a organizacím, kteří nás v roce 2008 finančně podpořili. Jsou to (v abecední pořadí):

Evropské strukturální fondy;

Hlavní město Praha;

Komise Evropského společenství;

Krajský úřad Středočeského kraje;

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky;

Ministerstvo vnitra České republiky;

Nadace rozvoje občanské společnosti, program Blokového grantu pro NNO;

Nadace rozvoje občanské společnosti, program Transition Facility Evropské Unie;

Nadace Open Society Fund Praha;

Nadace Terezy Maxové;

Open Society Institute, Budapešť.

Děkujeme také všem spolupracovníkům a dobrovolníkům za vynikající práci, kterou v roce 2008 odvedli.

Středočeský kraj

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

OPEN SOCIETY INSTITUTE

VIII. Hospodaření organizace

Příloha k účetní závěrce roku 2008

Základní údaje o společnosti

Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva je občanským sdružením založeným skupinou právníků a sociálních pracovníků. (dále jen Sdružení)

V programech se zabývá otázkami státního občanství a práv cizinců, potíráním diskriminace, prosazování rovných příležitostí a pomocí rodinám. Organizace má pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

V rámci programu rovného zacházení a ochrany před diskriminací se kromě toho věnuje také vzdělávání odborné veřejnosti, zejména pracovníků nevládních organizací, právníků a úředníků státní správy, v problematice boje proti diskriminaci a podpory rovných příležitostí.

Věnuje se i teoretickým otázkám výzkumu a sleduje legislativní praxi přijímání nových zákonů a obecné problémy jejich uvádění do praxe. Součástí činnosti je také zpracovávání zpráv pro orgány mezinárodních smluv a připomínkování návrhů zákonů.

Při rozvoji právních programů zpracovává připomínkové zprávy a stanoviska k vládním dokumentům.

Sdružení je právnickou osobou.

Sídlo: Ječná 7/548, 120 00 Praha 2

Datum registrace: 11. 11. 1999

Obecné údaje

Ke konci účetního období mělo sdružení celkem 14 zaměstnanců, tj. ke dni 31. 12. 2008.

Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Účetní odpisy se v zásadě provádějí ve lhůtách stanovených pro daňové odpisy.

Pro nové předměty se používá metoda zrychleného odpisování.

Krátkodobý hmotný majetek se vstupní cenou vyšší než 5 000 Kč a nižší než 40 000 Kč se odpisuje rovnou do spotřeby.

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek je oceňován pořizovací cenou.

V uplynulém účetním období nebyl dlouhodobý majetek pořízen.

Cenné papíry, podíly, deriváty atd. účetní jednotka nenakupuje.

Podstatné změny ve způsobu oceňování nebyly.

Opravné položky k majetku nejsou stanoveny. Účetní a daňové odpisy nebyly prováděny

Opravné položky k majetku se v roce 2008 neprováděly.

Finanční zpráva za rok 2008

Rozvaha k 31. 12. 2008 v tis. Kč

Aktiva

		Stav k 1. 1. 2008	Stav k 31. 12. 2008
A.	Dlouhodobý majetek	0	0
1	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
2	Oprávky	0	0
3	Dlouhodobý hmotný majetek	40 851	40 851
4	Oprávky	-40 851	-40 851
5	Dlouhodobý finanční majetek	0	0
B.	Krátkodobý majetek	951 370	764 779
1	Zásoby	0	0
2	Poskytnuté provozní zálohy	3 972	51 767
3	Odběratelé	131 631	
4	Finanční majetek		
	Pokladna	23	3 1525
	Ostatní pohledávky	12 114	0
	Bankovní účty	803 631	681 487
		0	0
	Součet 4 Finanční majetek	815 767	713 012
5	Přechodné účty aktivní	0	0
6	Jiná aktiva	4 448	17 340
	Úhrn aktiv	955 818	782 119

Pasiva

		Stav k 1. 1. 2008	Stav k 31. 12. 2008
A.	Vlastní zdroje krytí stál. a oběž.aktiv	149 944	235 189
1 Jmění	Vlastní jmění	0	0
	Fondy	149 944	235 189
	Oceňovací rozdíly k přecenění majetku a závazků	0	0
	Součet 1 Jmění	149 944	235 189
2 Hospodář. výsledek	Účet hospodářského výsledku	0	0
	Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení	0	
	Nerozdělený zisk (ztráta) minulých let	0	0
	Součet 2 Hospodářský výsledek	0	0
B.	Cizí zdroje	789 563	506 661
1	Zákonné rezervy	0	0
2	Závazky	116 094	
4	Přechodné účty pasivní	0	0
5	Dodavatelé	196 954	45 222
6	Zaměstnanci	216 558	261 616
7	Závazky k inst. soc. zabezpečení a věř.zdrav.poj.	188 975	159 910
8	Ostatní přímé daně	70 982	39 913
9	Jiná pasiva	16 311	40 269
	Úhrn pasiv	955 818	782 119

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2008

<i>Název ukazatele</i>	<i>Hlavní činnost</i>	<i>Hospodářská činnost</i>
Spotřeba materiálu	292 593	0
Spotřeba energie	55 843	0
Spotřeba ost. nesklad. dodávek	0	0
Prodané zboží	0	0
Opravy a udržování	0	0
Cestovné	155 028	0
Náklady na reprezentaci		0
Ostatní služby	2 492 426	0
Mzdové náklady	4 047 432	0
Zákonné sociální pojištění	1 266 322	0
Ostatní sociální pojištění	0	0
Zákonné sociální náklady	0	0
Ostatní sociální náklady	0	0
Daň silniční	0	0
Daň z nemovitosti	0	0
Ostatní daně a poplatky	42 394	0
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	0
Ostatní pokuty a penále	22 121	0
Odpis nedobytné pohledávky	0	0
Úroky	0	0
Kurzové ztráty	0	0
Dary	0	0
Manka a škody	0	0

<i>Název ukazatele</i>	<i>Hlavní činnost</i>	<i>Hospodářská činnost</i>
Jiné ostatní náklady	36 818	0
Odpisy dlouh. nehm. a hmot. majetku	0	0
Zůst. cena prod. dlouh. neh. a hm. maj.	0	0
Prodané cenné papíry a vklady	0	0
Prodaný materiál	0	0
Tvorba zákonných rezerv	0	0
Tvorba zákonných opravných položek	0	0
Poskytnuté příspěvky zúčt. mezi org. slož.	0	0
Poskytnuté příspěvky	500	0
Účetní třída 5 celkem	8 411 477	0
Tržby za vlastní výrobky		0
Tržby z prodeje služeb	0	0
Tržby za prodané zboží	0	0
Změna stavu zásob ned. výroby	0	0
Změna stavu zásob polotovarů	0	0
Změna stavu zásob výrobků	0	0
Změna stavu zvířat	0	0
Aktivace materiálu a zboží	0	0
Aktivace vnitroorganizačních služeb	0	0
Aktivace dlouhodobého nehm. maj	0	0
Aktivace dlouhodobého hmot. maj	0	0
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	0
Ostatní pokuty a penále	0	0
Platby za odepsané pohledávky	0	0
Úroky	6 266	0

<i>Název ukazatele</i>	<i>Hlavní činnost</i>	<i>Hospodářská činnost</i>
Kurzové zisky	87 285	0
Zúčtování fondů	8 317 927	0
Jiné ostatní výnosy	0	0
Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hm. maj.	0	0
Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů	0	0
Tržby z prodeje materiálu	0	0
Výnosy z krátkodobého fin. majetku	0	0
Zúčtování zákonných rezerv	0	0
Výnosy z dlouhodobého fin. majetku	0	0
Zúčtování zákonných opravných položek	0	0
Přijaté příspěvky zúct. mezi org. složkami	0	0
Přijaté příspěvky	0	0
Přijaté členské příspěvky	0	0
Provozní dotace	0	0
Účetní třída 6 celkem	8 411 477	0
Hospodářský výsledek před zdaněním	0	0
Daň z příjmů		0
Dodatečné odvody daně z příjmů	0	0
Hospodářský výsledek po zdanění	0	0

